

אָלֵא, הַקְּסֵבֶר לְכָךְ הוּא: אִם בְּחִירַת הָאָדָם בַּתּוֹרָה וּבִמְצֻוֹת תִּתְבַסֵּס רַק עַל הַבְּנֵתוֹ הַשְּׂכִלִית שֶׁהֵם הַחַיִּים וְהַטּוֹב, הוּא לֹא יֵהָא עֲדוּן **עוֹבֵד** ה'. כִּי עֲבוּדַת ה' הִיא כְּעֲבוּדַת הָעֶבֶד לְאֲדוֹנָו: כֹּל מוֹה **שֶׁהֶעֱבֵד** עוֹשֶׂה הוּא מִפְּנֵי הַעַל שֶׁהִטִּיל עָלָיו אֲדוֹנוֹ. וְלִכֵּן צְרִיכָה לְהִתְבַסֵּס בְּחִירַת הָאָדָם בַּתּוֹרָה וּבִמְצֻוֹת עַל **צוּוֵי** הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא "וּבַחֲרַת בְּחַיִּים". אֲךָ לִפְנֵי כֵן מִקְדִּים הַפְּסוּק וְאוֹמֵר "רְאֵה נִתְתִּי...". - וְגַם בְּצוּוֵי "וּבַחֲרַת" מִדְּגֵשׁ בְּפְסוּק "וּבַחֲרַת בְּחַיִּים" - כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוּצֵה, שֶׁהַתּוֹרָה וְהַמְצֻוֹת יִחְדְּרוּ אֶל כָּל מְצִיאֹתָיו שֶׁל הָאָדָם וְכּוֹחֹתָיו, וְלִפְיָךְ צְרִיךְ גַּם הַשְּׂכָל לְהִבִּין וְלַחוּשׁ שֶׁהַתּוֹרָה וְהַמְצֻוֹת הֵם הַחַיִּים וְהַטּוֹב.

טז די אָנא מִפְּקֻדֵי יוֹמָא דִּין לְמִרְחֵם יָת יְיָ אֱלֹהֵיךָ לְמַהֲרָךְ בְּאַרְחֻן דְּתַקְנֵן קְדָמוּהִי וְלִמְשַׁר פְּקוּדוּהִי וְקִנְמוּהִי וְדִינֵהִי וְתִיחִי וְתִסְגִּי וּבְרַכְנֵךְ יְיָ אֱלֹהֵיךָ בְּאַרְעָא דִּי אַתָּה עָלָל לְתַמְנָן לְמִירְמָה:

(טז) **אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצֻוֶה הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה וְאֱלֹהֵיךָ לְלַבֵּת בְּדַרְכָּיו וְלִשְׁמֹר מְצֻוֹתַי וְחַקְתּוֹי וּמִשְׁפָּטַי וְחַיִּית וְרַבִּית וּבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר־אַתָּה בָּא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:**

כ"ט אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצֻוֶה הַיּוֹם לְאַהֲבָה • הָרִי הַטּוֹב, וְכוּ תְלוּי. וְחַיִּית וְרַבִּית • הָרִי הַחַיִּים.

יז וְאִם יִפְגִּי לְפָךְ וְלֹא תִקְבַּל וְתִטְעִי וְתִסְגִּיד לְטַעֲוֹת עַמְמֵיךָ וְתִפְלַחנִין:

(יז) **וְאִם־יִפְגֶּה לְבַבְךָ וְלֹא תִשְׁמָע וְנִדְחַתְּ וְהִשְׁתַּחֲוִית לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים וְעַבַדְתָּם:**

כ"ט אֲשֶׁר יִפְגֶּה לְבַבְךָ • הָרִי הַרְע.

יח חַיִּיתִי לְכוֹן יוֹמָא דִּין אַרִי מִיבֵד תִּיבְדוּן לֹא תוֹרְכוּן יוֹמִין עַל אַרְעָא דִּי אַתָּה עֲבַר יְיָ וְדַנְנָא לְמַעַל לְתַמְנָן לְמִירְמָה:

(יח) **הַגִּדְתִּי לָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבֵד תֵּאבְדוּן לֹא־תֵאָרִיכוּן יָמִים עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן לְבוֹא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:**

כ"ט כִּי אָבֵד תֵּאבְדוּן • הָרִי הַמּוֹת.

יט אִסְתֵּדִית בְּכוֹן יוֹמָא דִּין יְת שְׁמֵיךָ וְיָת אַרְעָא חַיִּי וּמוֹתָ יְהִיבִית קְדָמְךָ בְּרַכְךָ וְלִנְטִין וְתַתְרַעֵי בְּחַיִּי כְּדִיל דְּתִיחִי אַתָּה וּבְנִיךָ:

(יט) **הַעֲדַתִּי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמּוֹת נִתְתִי לְפָנֶיךָ הַבְּרַכָּה וְהַקְּלָלָה וּבַחֲרַת בְּחַיִּים לְמַעַן תִּחַיֶּה אַתָּה וּזְרַעֲךָ:**

כ"ט הַעֲדַתִּי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ • שֶׁהֵם קְנִימִים לְעוֹלָם, וְכֹאֲשֶׁר תִּקְרָה אֶתְכֶם הַרְעָה, יְהִיו עֲדִים שְׂאֵנִי הַתְּרִיתִי בְּכֶם כָּכָל זֹאת. (סְפָרֵי הַחַיִּים) דְּבַר אַחֵר: "הַעֲדַתִּי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְגו'", אָמַר

אשל אברהם - הרב אלאשילי

יְהִיו עֲדִים שְׂאֵנִי הַתְּרִיתִי "בְּכֶם" - וְהוּא פִירוּשׁ "הַעֲדַתִּי בְּכֶם". וְרֵאָה גַם רִשׁ"י לְעִיל ד, כו: "הַעֲדַתִּי בְּכֶם - הַנְּנִי מִזְמִינָם לְהִיּוֹת עֲדִים שֶׁהַתְּרִיתִי בְּכֶם". **בְּכָל זֹאת** - רֵאָה גַם רִשׁ"י לְקַמֵּן לִב, א: "הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם - שְׂאֵנִי מִתְרָה בְּהֵם בִּישְׂרָאֵל וְתִהְיוּ אִתָּם עֲדִים בְּדָבָר, שְׂכָךְ אִמְרַתִּי לָהֶם שְׂאֵתָם תִּהְיוּ עֲדִים, וְכֵן וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ. וְלִמָּוָה הַעֲדִי בְּהֵם שָׁמַיִם וְאָרֶץ? אָמַר מִשָּׁה: אֲנִי בְּשִׁרְיָדָם,

וְרַבִּית" וְהוּא שְׂכָר עַל "לְאַהֲבָה". תוֹרָה יז
(יז) **וְאִם יִפְגֶּה לְבַבְךָ - הָרִי "תְרַע".** תוֹרָה יח
(יח) **כִּי אָבֵד תֵּאבְדוּן - הָרִי "הַמּוֹת".** תוֹרָה יט
(יט) **הַעֲדַתִּי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ - שֶׁהֵם קְנִימִים לְעוֹלָם, וְכֹאֲשֶׁר תִּקְרָה אֶתְכֶם הַרְעָה - כְּלִשׁוֹן הַכְּתוּב לְקַמֵּן לֹא, כט:** "וְקָרָאת אֶתְכֶם הַרְעָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים".

(טז) **אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצֻוֶה הַיּוֹם לְאַהֲבָה - הָרִי "הַטּוֹב", וְכוּ תְלוּי. וְחַיִּית וְרַבִּית - הָרִי "הַחַיִּים".** - הוֹצֵרְךָ לְהוֹסִיף כָּאֵן הַתִּיבּוֹת "וְכוּ תְלוּי", מִפְּנֵי שֶׁמִּלְשׁוֹן הַכְּתוּב "וְחַיִּית וְרַבִּית" מִשְׁמַע שֶׁהוּא עֲנִין בְּפִנֵּי עַצְמוֹ, שֶׁהָרִי לֹא אָמַר כָּאֵן כְּלִשׁוֹן הָאָמּוֹר בְּמִיתָה (פְּסוּק יח): "הַגִּדְתִּי לָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבֵד תֵּאבְדוּן", שֶׁהַכְּתוּב תּוֹלָה בְּמִפּוֹרֵשׁ הַמּוֹת בְּעִשִׂית הַרְע, לְכוֹן פִּירֵשׁ שְׁגַם כָּאֵן: "וְחַיִּית